

Vyhláška č. 37/94 Sb. o nakládání s hotovostmi

Multiplikace depozit

Vyhláška č. 37/1994 Sb.

- Ze dne 21.2.1994
- Vstoupila v platnost dne 1.3.1994
- Vydaná ČNB
- Podepsán guvernér ing. Tošovský

Obsah vyhlášky

- Příjem zákonných peněz
 1. Výměna zákonných peněz a neplatných bankovek a mincí
 2. Balení zákonných peněz
- Poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince

Příjem zákonných peněz

- Bankovky přijímají FO i PO bez omezení
- Mince přijímají bez omezení ČNB a banky
- FO a PO mohou odmítnout přijetí:
 1. Mincí nad 10 ks téže nominální hodnoty
 2. Mincí nad celkovou částku 100 Kč u mincí do nominální hodnoty 10 Kč včetně a nad celkovou částku 500 Kč u mincí s vyšší nominální hodnotou
 3. Platných českých a československých pamětních mincí
- PO přijímají i peníze opotřebované oběhem, FO mohou přijetí odmítnout

Celé vs. celistvé peníze

- Celé – nechybí žádná jejich část
- Celistvé – tvoří souvislý a neporušený celek
- Převzetím peněz přechází na příjemce odpovědnost za jejich počet a pravost (příjemce ale musí mít možnost tyto peníze zkontrolovat)

Padělané peníze

- FO mohou jejich přijetí odmítnout
- PO odeberou padělané peníze bez náhrady
- PO v případě odebrání peněz musí vystavit předložiteli potvrzení (vzor potvrzení uveden v příloze vyhlášky)
- Zabavené peníze odesílá PO k odbornému posouzení zkušebně platidel ústředí ČNB
- PO oznámí odebrání padělaných peněz orgánům policie nebo státního zastupitelství

Výměna zákonných peněz a neplatných bankovek a mincí

- Výměnu peněz (platných i neplatných) určité nominální hodnoty za ekvivalentní částku v penězích jiné nominální hodnoty provádí ČNB a banky bezplatně
- Výměna může být zpoplatněna pokud:
 1. Nejsou peníze roztrženy
 2. Nejsou peníze správně zabaleny (viz další slide)
 3. Je nutné použít počítačích či třídících strojů a zařízení

Balení zákonných peněz

- Bankovky téže nominální hodnoty do balíčků po 100 ks, přelepené páskou
- Bankovky musí být uhlazené a srovnané podle stran a směru tisku
- Svazek bankovek = 10 plných balíčků téže nominální hodnoty
- Mince po 100 ks do sáčků či po 50 ks do svitků

Poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince

- Výměnu provádí ČNB a banky
- Plná hodnota:
 1. celé bankovky, pokud nejsou složeny z více než 2 částí
 2. zbytek $> \frac{3}{4}$ plochy bankovky
- Odmítnutí – značně poškozené bankovky
- Částečná náhrada

Částečná náhrada

Náhrada	Velikost zbytku bankovky
$\frac{1}{2}$ nominální hodnoty	$\frac{1}{2} - \frac{3}{4}$
$\frac{1}{4}$ nominální hodnoty	$\frac{1}{4} - \frac{1}{2}$
nic	$< \frac{1}{4}$

Náhrada necelých mincí v podmínkách ČR

- Prakticky jen mince s nominální hodnotou 50 Kč
- V případě oddělení středu
- Náhrada se poskytuje v plné výši za větší část mince (ne za střed)

Multiplikace depozit

- Teorie s příkladem:

Vklad (1000) - Povinné min. rezervy 10% (100)
- Úvěr (900)

Úvěrované prostředky se objeví v podobě depozit v další bance...

V případě PMR 10% - koeficient 10

V případě PMR 2% - koeficient 50 (převrácená hodnota)

Podmínky multiplikace

- Banky nedrží vyšší než PMR
- Existuje neomezená poptávka po úvěrech
- Všechny poskytnuté peněžní prostředky se vrací zpět do banky

Popření teorie

- Teorie multiplikace depozit vychází z toho, že nejprve musí existovat vklad a potom teprve úvěr
- X Banka nemusí přijmout žádný vklad a přesto může poskytnout úvěr emisí bezhotovostních peněz (a také tak činí)
- Tento fakt popírá významnost vlivu PMR na peněžní nabídku

Dotazy?

Nejsou.

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a light green vertical bar and a dark blue horizontal bar with rounded ends.

Děkuji za pozornost.